

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 1119

- K A R A R -

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; “Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme gündür.” hükmüne istinaden, mahalli idareler seçimleri 31 Mart 2019 Pazar günü yapılacaktır.

Bilindiği üzere, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 79. maddesi ile “Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma” görevi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiş, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 49 - 66. maddelerinde de seçim propagandası ve yasaklar gösterilmiştir.

Yukarıdaki kanun hükmünde açıkça belirtildiği üzere; mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi 1 Ocak 2019 Salı günü, oy verme günü ise 31 Mart 2019 Pazar günü olduğundan, bu seçimlerde seçim propagandasının başlangıç tarihi, 298 sayılı Kanunun 49. maddesinin son fıkrası uyarınca 21 Mart 2019 Perşembe gününe rastlamaktadır.

Anılan hükümlere göre, seçimin ve seçim propagandasının başlangıç tarihlerinden itibaren propagandaya ilişkin kanunen yasak olan konular hakkında karar verilmesi gerekmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 127. ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; “Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme gündür.” hükmüne istinaden, mahalli idareler seçimleri 31 Mart 2019 Pazar günü yapılacaktır.

Mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi 1 Ocak 2019 Salı, seçim propagandası serbestliğinin başlangıç tarihi ise 21 Mart 2019 Perşembe gündür.

Anayasanın 79. maddesiyle; seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma seçim süresince ve seçimden sonra seçim konuları ile ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama görev ve yetkisi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiş, anılan madde, diğer seçim kurullarının görev ve yetkilerinin de kanunla düzenleneceğini hüküm altına almıştır.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 60/10. maddesiyle, şehir dışında karayolu kenarında bulunan sabit ilân ve reklam yerlerini, aynı maddede gösterilen usul ve esaslarla belirleyip tahsis etme yetkisi il seçim kurullarına verilmiş olup, il seçim kurullarının bu yetkilerini gerektiğinde yetkili (coğrafi açıdan) ilçe seçim kurullarına devredebilecekleri öngörülmüştür.

298 sayılı Kanunun 20. maddesiyle de, ilçe çevresinde seçimin düzenle yürütülmesini sağlamak için gereken bütün tedbirleri alma yetki ve görevi ilçe seçim kurullarına verilmiştir.

Yukarıda değinilen mevzuat hükümlerine göre belirlenen seçimin başlangıç tarihi ile birlikte seçim işlemleri ve seçim süreci işlemeye başladığından, oy verme gününe kadar olan bu süreçte ilgililerce uyulması gereken seçim propagandası usul ve esaslarının belirlenmesi zorunluluk arz etmektedir.

298 sayılı Kanunun 49. maddesinde; propaganda serbestliği ve süresinin, oy verme gününden önceki onuncu günün (21 Mart 2019 Perşembe) sabahı başlayacağı ve oy verme gününden önceki günün (30 Mart 2019 Cumartesi) saat 18.00’de sona ereceği belirtilmiş, bu serbestlik ve süreye getirilen sınırlamalar da yine aynı Kanunun 49 ilâ 66. maddeleri arasında düzenlenmiştir.

Açıklanan bu düzenlemelere göre, seçim sürecinde uygulanacak seçim propagandası usul ve esaslarının kamuoyuna duyurulması gerekmektedir.

S O N U Ç:

Yukarıda yapılan açıklamalar ve mevzuat hükümleri çerçevesinde; seçimlerde propaganda serbestliği ve süresi ile uyulması gereken usul ve esaslar aşağıda açıklandığı biçimde düzenlenmiştir

I- SEÇİMİN BAŞLANGIÇ TARİHİNDEN İTİBAREN (1 Ocak 2019);

A) Açık yerlerde propaganda; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

a) Seçim zamanında, genel yollar üzerinde, mabetlerde, kamu hizmeti görülen bina ve tesisler ile ilçe seçim kurullarınca gösterileceklerden başka meydanlarda toplu olarak sözlü propaganda yapılmasının yasak olduğuna (298/50-1),

b) İlçe seçim kurullarınca, gidiş-gelişi bozmayacak ve pazarların kurulmasına engel olmayacak surette toplantıların genel olarak yapıldığı ve varsa elektrik tesisatı olan yerleri seçmek suretiyle hangi meydanlarda toplu olarak sözlü propaganda yapılabileceğinin tespit edilmesine (298/50-2),

İlçe seçim kurulunca, o seçim çevresi içindeki miting alanlarının **9 Mart 2019 Cumartesi gününe** kadar belirlenerek, seçime katılacak siyasi partilere ilçe seçim kurullarında ilan edilerek duyurulmasına, siyasi partilerin, duyurudan itibaren iki gün içinde(en geç **11 Mart 2019 Pazartesi**) yararlanmak istedikleri miting alanlarını ve tarihini yazılı olarak ilçe seçim kuruluna iletmelerinin ve ilçe seçim kurullarınca da en geç **12 Mart 2019 Salı** günü siyasi partilerin yararlanacakları miting alanlarının ve tarihinin belirlenmesi gerektiğine,

Birden fazla siyasi partinin sözlü propaganda yapmak için müracaatı üzerine, ilçe seçim kurullarınca toplantı, meydan, gün, sıra ve saatlerinin **12 Mart 2019 Salı** günü **saat 11.00'de** ad çekme ile belirlenip, ilgililerine tebliğ edilmesine ve bağımsız adaylar için de aynı suretle haftada bir günün ayrılmasına (298/50-3),

Belirlenen miting alanına aynı gün ve saatlerde sözlü propaganda için birden fazla siyasi parti tarafından başvurulması halinde propaganda süresinin en az 2 (iki) saat olarak belirlenmesine, birbirini takip eden propagandalar arasında en az 2 (iki) saatlik ara bırakılmasına, başvuran siyasi partiler/bağımsız adaylar arasında anlaşma sağlanamadığı takdirde, propaganda sırasının ad çekme suretiyle tespitine,

Bir ilçede birden fazla miting alanının belirlenmesi durumunda, siyasi parti/bağımsız adayların birden fazla alanda aynı gün için miting yapma isteminde bulunmaları halinde sadece bir miting alanının tahsis edileceğine,

Siyasi partiler/bağımsız adaylar arasında anlaşma olması durumunda, propaganda gün ve saatlerinin diğer siyasi partilerin/bağımsız adayların muvafakati aranmaksızın değiştirilebileceğine,

c) Oy verme gününden önceki onuncu gün olan 21 Mart 2019 Perşembe günü sabahından, oy verme gününden önceki 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar olan propaganda serbestliği süresinde denetim ve gözetim yetkisinin ilçe seçim kurullarında, 21 Mart 2019 tarihinden önceki zamanlarda ise yetkinin mülki idare amirlerinde olduğuna,

d) Açık yerlerde, güneşin batmasını müteakip ikinci saatin sonundan, güneşin doğmasına kadar toplu olarak sözlü propaganda yapılamayacağına (298/50-4),

e) Fakültelerin, öğrenci yurtlarının, teknik ve idari biriminin bulunduğu etrafı kapalı ve giriş çıkışların kontrollü yapıldığı üniversitelerin kampüslerindeki tüm açık ve kapalı alanların öğrenciler ve personel tarafından ortak alan olarak tamamen kamu hizmeti için kullanıldığı dikkate alınarak, 298 sayılı Kanununun 50. maddesinin ilk fıkrası, 51. maddesinin son fıkrası, 2547 sayılı Kanununun 59. maddesinin son fıkrası gereğince, seçim propagandası ve seçim toplantısı yapılamayacağına,

B) Kapalı yerlerde propaganda; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

a) Seçime katılan siyasi partiler veya bağımsız adaylar adına kapalı yer toplantısı yapılabileceğine (298/51-1),

Kapalı yerden anlaşılması gerekenin; temeli ve çatısı olan, dört tarafı kapalı yapılar olduğuna, üstü kapalı olduğu halde dört tarafı kapalı olmayan yerlerin kapalı yer sayılmayacağına,

Kapalı yer toplantısı yapmak isteyenlerin, üç kişilik bir heyet kurmak suretiyle en yakın zabıta amir veya memuruna haber vermeleri gerektiğine,

Köylerde, muhtara veya vekiline haber verilmesinin yeterli olduğuna (298/51-2),

Heyetin, toplantının düzenini sağlamak, kanunlara karşı hareketleri, edep törelerine aykırı veya suç işlemeye kışkırtıcı mahiyet taşıyan söz veya fiilleri önlemekle görevli bulunduğu (298/51-3),

Yukarıdaki kurala aykırı bir durum baş gösterdiğinde, heyetin, bunu önlemeye çalışarak, gerekirse zabıtayı çağırması gerektiğine (298/51-4),

Heyetin, toplantıda hazır bulunanlardan söz alacak olanları tayin ve tahdit edebileceğine (298/51-5),

Bu toplantılarda yapılacak konuşmaların, 298 sayılı Kanunun hoparlörle propaganda esaslarını düzenleyen 56. maddesi hükmü saklı kalmak üzere, güneşin batmasını müteakip ikinci saatin sonuna kadar hoparlörle binanın dışındaki alanlara da verilebileceğine (298/51-6, 56-1, 50-son),

Kapalı yer toplantılarına, toplantıyı idare eden heyetin isteği veya yetkili seçim kurullarının kararı olmadıkça zabıta amir ve memurları, muhtar ve ihtiyar meclislerinin/heyetlerinin, hiçbir surette müdahale edemeyeceklerine (298/51-7),

b) Mabetlerde, okullarda, kışla, karargâh, ordugâh gibi, askeri bina ve tesislerle askeri mahfillerde ve kamu hizmeti görülen diğer yerlerde kapalı yer toplantısı yapılamayacağına (298/51-son),

C) Seçim büroları; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

a) Seçimin başlangıç tarihinden (1 Ocak 2019 Salı) itibaren seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adayların, katıldıkları seçim çevrelerinde seçim çalışmalarını yürütmek üzere seçim büroları açabileceklerine,

Ticari faaliyeti devam eden iş yerlerinin aynı zamanda seçim bürosu olarak kullanılamayacağına,

Devlet ve diğer kamu tüzel kişileri ve bunlara bağlı kuruluşlara, Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklara, özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklere ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıflara, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile üretici birlikleri, kooperatif birlikleri, bankalar ve sendikalara ait bina ve tesislerin, seçim bürosu amacıyla kullanılamayacağına (298/51/A-1),

Seçim bürosunun; siyasi partilerin il veya ilçe başkanlıkları ile bağımsız adayların, büronun adresini ve en az bir sorumlusunun kimlik ve iletişim bilgilerini içeren bildirim seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, propaganda serbestliğinin başlangıç tarihinden önceki 20 Mart 2019 Çarşamba gününe kadar mahallin en büyük mülki amirine, propaganda serbestliği süresinin başlamasından (21 Mart 2019 Perşembe) sonra ise, ilçe seçim kuruluna verilmesiyle açılmış sayılacağına, bildirim suretiyle açılan seçim bürolarının listesinin, mahallin en büyük mülki amirlikleri tarafından ilçe seçim kurullarına gönderilmesi gerektiğine (298/51-A-2),

5490 sayılı Kanununun 48 ve 49. maddelerinde açıklandığı üzere, gerçek ve tüzel kişiler iş ve işlemlerinde ulusal adres veri tabanı ile MERNİS veri tabanı ilişkilendirilmiş adres bildirmekle yükümlü olmalarının gerekmesi, diğer taraftan seçim bürosunun adresi ile en az bir sorumlusunun kimlik ve iletişim bilgilerini içeren bildirim verilmesi zorunluluğu karşısında, 5490 sayılı Kanun çerçevesinde adres bilgilerinin oluşmayacak olması nedeniyle çadır, karavan, seyyar veya sabit baraka, tır dorsesi, sabit otobüs ve kamyon kasası v.b. yerlerin seçim bürosu olarak kullanılmayacağına,

Açılma şartlarını taşımayan seçim bürolarının ilgisine, bu eksikliklerin tamamlanması için üç günlük süre verileceğine, bu süreye uyulmaması halinde büroların, şartları tamamlanmıyca kadar mülki amirlerce kapatılacaklarına (298/51-A-3),

Propaganda serbestliği döneminde ilçe seçim kurullarına yapılan başvurularda eksiklikler tamamlanmaz ise ilçe seçim kurulunun seçim bürosunun kapatılması yolundaki bildirim üzerine bu işlemin mülki amirlerce yerine getirilmesine,

b) Diğer seçim faaliyetleri saklı kalmak üzere, seçim bürolarında görüntülü ve sesli propaganda yapılabileceğine, ancak seçim bürolarında yapılacak sesli yayınlarda, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun gürtülü ile ilgili hükümlerine uyulması gerektiğine (298/51/A-4),

c) Seçim bürolarının, saat 09.00'dan 23.00'e kadar halka açık faaliyette bulunabileceklerine (298/51/A-son),

d) Seçim bürolarındaki ilân ve reklam malzemelerinin 30 Mart 2019 Cumartesi günü en geç saat 18.00'de kaldırılacağına, seçim bürolarının faaliyetlerinin de bu tarih ve saatte son bulacağına,

D) Basın iletişim araçları ve internette propaganda; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

Seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adayların, seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, oy verme günü öncesi 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar;

a) **Yazılı basında** ilân ve reklam yoluyla veya **internet sitesi açarak**; sözlü, yazılı ve görüntülü propaganda yapabileceklerine (298/55-B-1),

b) Vatandaşların **elektronik posta** adreslerine, taşınabilir ya da sabit **telefonlarına** görüntülü, sesli veya yazılı mesaj göndermek suretiyle **propaganda yapılmasının yasak olduğuna** (298/55/B-2),

Ancak siyasi partilerin kendi üyelerine sesli, görüntülü veya yazılı mesajları her zaman gönderebileceklerine (298/55/B-2).

c) **Oy verme gününden önceki on gün içinde; (21 Mart 2019) - (30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar)**

- **Yazılı, sözlü ve görsel basın ve yayın araçları ile**
- **Kamuoyu araştırmaları,**
- **Anketler,**
- **Tahminler,**
- **Bilgi ve iletişim telefonları yoluyla mini referandum,**

gibi adlarla, bir siyasi partinin veya adayın lehinde veya aleyhinde veya vatandaşın oyunu etkileyecek biçimde **yayın ve herhangi bir surette dağıtımının yapılmasının yasak olduğuna,**

Bu sürenin dışında yapılacak kamuoyu araştırmaları, anketler, tahminler ve mini referandum gibi **yayınlarda; tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerine uyulmasında zorunluluk bulunduğuna,**

Tarafsızlıktan kastedilen amacın, tek yönlü ve taraf tutan yayınların yapılmamasını, seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adaylar arasında fırsat eşitliğinin gözetilmesini, yayınların doğru, gerçek olgu ve esaslara dayandırılmasını sağlamak olduğuna,

Kamuoyu araştırmaları ve anketlerin yayınlanması sırasında, araştırmanın hangi kuruluş tarafından yapıldığının, denek sayısının, araştırmanın kim tarafından finanse edildiğinin mutlaka açıklanması gerektiğine, herhangi bir yayın kuruluşundan yapılan ve yukarıdaki bilgileri içermeyen alıntıya dayanılarak yapılan yayınların da bu kapsamda değerlendirileceğine (298/55-B-3),

Yukarıda açıklanan kurallara aykırılığın tespiti halinde; keyfiyetin ilgisi itibariyle Cumhuriyet başsavcılıklarına, Radyo Televizyon Üst Kuruluna, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna ve Erişim Sağlayıcıları Birliğine bildirilmesi gerektiğine.

E) Hoparlörle propaganda;

a) Seçim takviminin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, seçim propagandasının sona erdiği 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar halkın huzur ve rahatını bozmamak kaydıyla açık yerlerde, güneşin batmasını müteakip ikinci saatin sonuna kadar hoparlörle propagandanın serbest olduğuna (298/50-son),

Ancak; başka bir parti veya bağımsız aday adına açık ya da kapalı yer toplantısı yapılan saatlerde, bu toplantıların yapıldığı yer ve binalardan işitilecek ve bu toplantıları rahatsız edecek biçimde hoparlörle propaganda yapılamayacağına (298/56-1),

b) İlçe seçim kurullarının, kendiliğinden veya siyasi partilerin ya da bağımsız adayların istekleri üzerine mahallin özelliklerini göz önünde tutarak hoparlörle yayının yerini, zamanını, ştiresini ve diğer şartlarını tespiti yetkili olduklarına (298/56-2),

Siyasi partilerin istemeleri halinde, ilçe seçim kurulunun düzenleyeceği programa göre varsa belediye hoparlörlerinden bedeli karşılığında eşit surette faydalanabileceklerine (298/56-son),

F) Propaganda amaçlı yayın ve malzeme dağıtımı;

Seçime katılan siyasi partiler ve adayların, seçim başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden seçim propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, kendilerini tanıtıcı nitelikte broşür, el ilânları, parti bayrağı, poster, afiş veya ses ve görüntü içeren CD, DVD gibi her türlü yayını dağıtmakta serbest olduklarına,

Bu maddede belirtilen yayın veya malzemeleri dağıtacak kimselerin on sekiz yaşını doldurmuş bulunmaları gerektiğine (298/57-son),

Ancak; siyasi partiler ve bağımsız adayların, yukarıda sayılanlar dışında herhangi bir hediye ve eşantıyon dağıtmalarının, dağıtturmalarının veya bunları üçüncü kişiler ya da kurum ve kuruluşlar aracılığıyla dağıtılmasını yasak olduğuna (298/57-1),

Siyasi partilerin ve bağımsız adayların, halkın huzur ve refahını bozmamak, yaya veya taşıt trafiğini engellemek koşuluyla önceden izin alınmaksızın tanıtım yeri (stand) açabileceklerine, bu konuda çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümünde seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden 20 Mart 2019 Çarşamba günü saat 24.00'e kadar **mülki makamların**, 21 Mart 2019 – 30 Mart 2019 tarihleri arasında ise **ilçe seçim kurullarının** yetkili olduğuna,

G) Propaganda yayınlarına ilişkin yasaklar;

Propaganda için kullanılan el ilânları ve diğer her türlü matbuat üzerinde Türk Bayrağı ve dini ibareler bulundurulamayacağına (298/58-1),

Ancak siyasi partiler ve bağımsız adaylar tarafından yapılacak her türlü propagandalarda Türkçenin yanı sıra farklı dil ve lehçelerin de kullanılabileceğine (298/58-2; 2820/43-3, 81-c).

H) İlân ve reklam yerleri; (1 Ocak 2019)- (30 Mart 2019)

a) Siyasi partiler ve bağımsız adayların, seçim bürolarına, seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, seçim propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, parti bayrağı, afiş, poster, pankart ve benzeri malzemelerini asabileceklerine veya yapıştırebileceklerine (298/60-1),

Siyasi partilerin, sayılan malzemeleri, genel merkez, il, ilçe ve belde binalarına her zaman asıp yapıştırmakta serbest olduklarına (298/60-1),

b) Siyasi partiler ve bağımsız adayların, seçimin başlangıcı olan 1 Ocak 2019 Salı gününden seçim propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, açık veya kapalı yer toplantıları ile taşıtlarında; parti bayrağı, afiş, poster, pankart ve benzeri ilân ve reklam malzemelerini serbestçe kullanabileceklerine (298/60-2),

Miting günü, miting alanı çevresindeki güzergâhlarda, toplantı süresinin bitimine kadar bu malzemelerin yine serbestçe kullanılabilmesine (298/60-3),

c) Propaganda ilân ve reklam malzemelerinin, yukarıda sayılan yerler dışında, ancak ilçe seçim kurullarınca gösterilecek yerlere, aşağıdaki fıkralarda belirtilen usul ve esaslara göre asılabileceğine veya yapıştırılabileceğine (298/60-4),

1) Seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adayların, oy verme gününden önceki otuzuncu gün olan 1 Mart 2019 Cuma gününden itibaren, kendilerini tanıttıcı poster, parti bayrağı, ilân, pankart veya afiş gibi malzemeleri asmak veya yapıştırmak amacıyla, o seçim çevresi içerisinde, belediyelerce doğrudan kullanılan ve ilçe seçim kurullarınca belirlenen sabit ilân ve reklam yerlerinden süresi, sayısı ve ücreti eşit olmak şartıyla yararlanabileceklerine (298/60-5),

2) Seçim zamanı dışında ücretsiz olarak isteklisine tahsis edilen ilân ve reklam yerleri için ücret talep edilemeyeceğine, bu yerlerin siyasi partiler ve bağımsız adaylar arasında eşit olarak paylaşılacağına (298/60-5),

3) Belediyelerin izni ile özel kişi ve kuruluşlar tarafından kurulan veya belediyelere ait olup da özel kişi ve kuruluşlara kiraya verilen sabit ilân ve reklam yerlerinin, bu kişi ya da kuruluşlar tarafından siyasi propaganda amacıyla kullanılabilmesi için bu hususta ilçe seçim kurulu başkanlığına yapılacak başvuru üzerine, söz konusu yerlerin ilçe seçim kurullarınca yukarıda belirtilen bu kurallara göre tahsis edilmesi gerektiğine (298/60-6),

4) İlçe seçim kurulunca, o seçim çevresi içindeki ticari amaçlı sabit ilân ve reklam yerlerinin, oy verme gününden önceki kırkıncı gün olan 19 Şubat 2019 Salı günü saat 17.00'ye kadar belirlenerek, seçime katılan tüm siyasi partiler ile bağımsız adaylara yazılı olarak bildirilmesine ve siyasi partiler ve bağımsız adayların, bildirimden itibaren üç gün içinde (en geç 22 Şubat 2019 Cuma) yararlanmak istedikleri ilân ve reklam yerlerini ve süresini yazılı olarak ilçe seçim kuruluna iletmelerinin icap ettiğine (298/60-7),

5) İlçe seçim kurulu tarafından, başvuruda bulunan siyasi parti ve bağımsız adaylar arasında tahsisin aynı kurallar çerçevesinde yapılmasına (298/60-8),

6) Aynı ilân ve reklam yerleri için birden fazla siyasi parti ve bağımsız adayın talepte bulunması halinde ilçe seçim kurulunun, ilgilileri aynı anda davet ederek son tercihlerini yazılı olarak bildirmelerini istemesine, ilgili siyasi parti veya bağımsız adaylar arasında, anlaşma sağlanamaması durumunda, ilân ve reklam yerlerinin, ad çekme işlemi (en geç 23 Şubat 2019 Cumartesi günü saat 11.00) yapılarak eşit süre, sayı ve ücret karşılığında tahsis edilmesine, ad çekme işleminin, birden fazla istekte bulunulan her bir ilân ve reklam yeri için propaganda süresinin tamamının, istekli sayısına bölünmek suretiyle eşit olarak belirlenmesine (298/60-9),

7) Şehir dışında karayolları kenarında bulunan sabit ilân ve reklam yerlerinin de aynı yöntemle belirleme ve tahsis etme yetkisinin ilçe seçim kurulunda olduğuna, ancak ilçe seçim kurulunun bu yetkisini, yetkili ilçe seçim kuruluna devredebileceğine (298/60-10),

8) Ad çekme işleminden sonra ilân ve reklam yerlerinden yararlanmak istemediğini il veya ilçe seçim kuruluna yazılı olarak bildiren siyasi parti ve bağımsız aday için ayrılan yerlerin, başvuruda bulunan diğer siyasi parti veya bağımsız adaya tahsis edilebileceğine (298/60-11),

9) Bu tahsis işlemi yapılırken siyasi partiler ve bağımsız adaylar arasındaki fırsat eşitliğinin gözetilmesinin esas olduğuna,

10) İlçede teşkilatı bulunmamakla birlikte seçime katılma yeterliğine sahip olduğu ilan edilen siyasi partilerin ve o seçim çevresinde seçime giren bağımsız adayların ilân ve reklam yerlerinden yararlanabileceğine,

d) 298 sayılı Kanun'da yasaklanan yerler dışında, kamuya açık alanlara yerleştirilmiş görüntülü ilân ve reklam yapmaya uygun sabit dijital reklam panoları vasıtasıyla sesli olmamak koşuluyla görüntülü propaganda yapılabileceğine,

Panoların, hangi gün ve saatlerde propagandalar için kullanılacağı seçim kurulları tarafından belirlendikten sonra, bu süre içinde yapılacak propagandaların sıra ve süresi belirtilen usule göre belirlenerek, siyasi parti ve bağımsız adaylara tahsisinin yapılmasına (298/60-12),

Ancak Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişiliklerine ait sabit dijital panolarda tanıtım veya propaganda amaçlı sesli ya da görüntülü yayın yapılamayacağına.

e) Vatandaşların, oy verme gününden önceki otuzuncu gün olan 1 Mart 2019 Cuma gününden, propaganda süresinin bitim günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, konutlarına, iş yerlerine veya taşıtlarına, siyasi partilere ya da bağımsız adaylara ait bayrak, afiş veya poster gibi tanıtıcı malzemeleri asabileceklerine veya yapıştırabileceklerine, bu ilân ve reklamların her türlü vergi ve harçtan muaf olduğuna (298/60-13),

Konut veya işyeri olarak kullanılmayan binalar ile iskâna açılmamış ya da inşaat halindeki yapılara, siyasi partilere veya bağımsız adaylara ait bayrak, afiş veya poster gibi tanıtıcı malzemelerin asılamayacağına ve yapıştırılmayacağına,

Fakültelerin, öğrenci yurtlarının, teknik ve idari birimlerinin bulunduğu etrafi kapalı ve giriş çıkışların kontrollü yapıldığı üniversitelerin kampüslerindeki tüm açık ve kapalı alanların öğrenciler ve personel tarafından ortak alan olarak tamamen kamu hizmeti için kullanıldığı dikkate alınarak, 298 sayılı Kanununun 50. maddesinin ilk fıkrası, 51. maddesinin son fıkrası, 2547 sayılı Kanununun 59. maddesinin son fıkrası gereğince, siyasi partiler ve bağımsız adaylar adına parti bayrağı, afiş, poster, pankart ve benzeri malzemelerin asılamayacağına,

Seçim propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'den sonra, ilân ve reklam malzemelerinin siyasi partilerin genel merkez, il, ilçe ve belde binaları haricinde asılmasının, yapıştırılmasının ve teşhirinin yasak olduğuna (298/60-14),

I) İlân ve reklam yerleri ile ilgili yasaklar; (1 Ocak 2019) – (31 Mart 2019)

a) Seçimin başlangıcı olan 1 Ocak 2019 Salı gününden oy verme gününü takip eden güne kadar siyasi partiler, bağımsız adaylar, herhangi bir kurum veya kuruluş ya da vatandaşlar tarafından, 298 sayılı Kanunda belirtilen yerlerin dışında, siyasi ilân ve reklam içeren afiş, poster, pankart veya siyasi parti bayrağı gibi malzemelerin asılmasının, yapıştırılmasının veya teşhirinin yasak olduğuna,

Aksi halde, bu ilân ve reklamların kaldırılacağına, masraflarının da ilgisinden tahsil edileceğine,

Belirtilen yasaklarla ilgili işlem yapma yetkisinin;

-Seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden 28 Şubat 2019 Perşembe günü saat 24.00'e kadar **mülki makamlara**,

-Son otuz gün içinde (1 Mart 2019 – 30 Mart 2019) ise **ilçe seçim kurullarına** ait olduğuna,

Belediyelerin, yetkili mercilerin istemi üzerine bu Genelge hükümlerine aykırılıkların giderilmesi için araç, gereç ve personeli sağlamakla yükümlü olduğuna (298/61-1),

Toplu taşıma araçlarına tahsis edilmiş üstü kapalı duraklar ile yolcuların inip bindiği kapalı alanlarda da yukarıda belirtilen kuralın geçerli olduğuna,

İlçe seçim kurullarının, yukarıda belirtilen yasalara uyulmasının temini için, seçimin başlangıç tarihinden oy verme gününü takip eden güne kadar mülki makamlar aracılığıyla gerekli denetimi yapabileceklerine (298/61-2).

İ) Matbuu dağıtımı; (1 Ocak 2019)- (30 Mart 2019)

a) El ilân mahiyetindeki matbuaları dağıtacak kimselerin seçme yeterliğini haiz olmaları gerektiğine (298/62-1),

b) Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişiliklerinde memur ve hizmetli olarak çalışanların ilân dağıtamayacaklarına (298/62-2),

J) Seçim süresince yapılamayacak işler;

a) 298 sayılı Kanununun 62. maddesinde sayılanlarla, kamuya yararlı dernekler ve bunlarda görev almış bulunan memur ve hizmetlilerin seçimlerde de tarafsızlıklarını korumak zorunda olduklarına (298/63-1),

b) Bir önceki fıkrada yazılı olanların, seçim süresince,

1) Siyasi partilere veya adaylara her ne nam altında olursa olsun bağış ve yardımlarda bulunmalarının,

2) Memur ve hizmetlileriyle her türlü araç, gereç ve inkânlarını siyasi bir partinin veya adayın emrinde veya herhangi bir siyasi faaliyette çalıştırmalarının, kullanmalarının veya kullandırmalarının,

Yasak olduğuna (298/63-2),

c) Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişilikleri, umumi menfaatlere hâdim cemiyetler ve Bankacılık Kanunu'na tâbi teşekküllerin, siyasi bir partinin lehinde veya aleyhinde veya vatandaşın oyuna tesir etmek maksadıyla her türlü yayınlarda bulunmalarının yasak olduğuna (298/62-2, 63-3),

Bir önceki fıkrada sayılanlar ile kamu yararına çalışan dernek ve vakıfların, seçmenin oyunu etkileyebilecek girişimlerde bulunmamak ve anılan kanun hükümlerine özenle uymak suretiyle faaliyetlerini sürdürebileceklerine,

Daha önce basılmış ve yayınlanmış propaganda mahiyetindeki her türlü kitap, broşür, afiş ve bunlara benzer yayınların da aynı kurallara tabi olduğuna (298/63-3, 4),

Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi Değerli Kâğıtlar Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulan "Kişisel Pul" uygulaması kapsamında siyasi parti logosu, adayın fotoğrafı ve propaganda niteliğinde yazı ihtiva eden "Kişisel Pul"ların yapıstırıldığı gönderilerin dağıtımının yapılamayacağına,

II- SEÇİM PROPAGANDA SERBESTLİĞİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ OLAN 21 MART 2019 TARİHİNDEN İTİBAREN OY VERME GÜNÜNÜ TAKİP EDEN GÜNE KADAR OLAN SÜRE İÇİNDE;

A- Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişilikleri, umumi menfaatlere hâdim cemiyetler ve Bankacılık Kanununa tabi teşekküllere ait kaynaklardan yapılan iş ve hizmetler dolayısıyla, (açılış ve temel atma dâhil) törenler tertiplenmesinin, nutuklar söylenmesinin, demeçler verilmesinin ve bunlar hakkında her türlü vasıta ile yayınlarda bulunulmasının yasak olduğuna (298/64, Ek 6)

B- Bakanlarla, milletvekillerinin yurt içinde yapacakları seçim propagandası ile ilgili gezilerini makam otomobilleri ve resmî hizmete tahsis edilen vasıtalarla yapamayacaklarına, bu maksatla yapacakları gezilerde, protokol icabı olan karşılama ve uğurlamalar ile törenlerin yapılamayacağına ve resmî ziyafet verilemeyeceğine (298/65-1),

Yukarıda yazılı süre içinde, bakanların seçimle ilgili çalışmalarında ve konuşmalarında 298 sayılı Kanun hükümleriyle bağlı olduklarına (298/65-2),

Bakanlar, milletvekilleri ve adayların seçim propagandası ile ilgili olarak yapacakları gezilere hiçbir memurun katılamayacağına (298/66, Ek 6).

III- Karar örneğinin;

1- Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne Kurulumuzun www.ysk.gov.tr adresinde yayınlanmasına,

2- Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına iç-mail olarak iletilmesine,

3- a) Seçime katılabilme yeterliliğine sahip oldukları tespit ve ilân edilen siyasi parti genel başkanlıklarına,

b) Adalet Bakanlığına,

c) İçişleri Bakanlığına,

gönderilmesine,

4- Resmî Gazetede yayımlanmasına,

19/12/2018 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Erhan ÇİFTÇİ

Üye
Zeki YİĞİT

Üye
Nakiddin BUĞDAY

Üye
Muharrem AKKAYA

Üye
Cengiz TOPAKTAŞ

Üye
Kürşat HAMURCU

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Yunus AYKIN

Üye
Faruk KAYMAK

Üye
Refik EĞRİ